

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

81.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 17-го Октября. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 17-go Października.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербурго, 12-го Октября.

Государь Императоръ, согласно съ предположеніемъ Г. Министра Юстиціи Графа Панина, для побужденія молодыхъ людей, имѣющихъ по учебнымъ ихъ аттестатамъ право на классныя чины, начинать службу въ губернскихъ мѣстахъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: определять ежегодно до десяти молодыхъ людей, обучавшихся въ университетехъ и получившихъ степень Действительныхъ Студентовъ, при тѣхъ изъ Гражданскихъ и Уголовныхъ Палатъ, въ которыхъ болѣе дѣлъ, съ преимущественнымъ правомъ на занятіе вакансій столоначальниковъ и съ выдачею, до открытія вакансій, до 300 р. сер. содержанія каждому, изъ экономическихъ суммъ Сенатской Типографіи, не обязывая ихъ ни какимъ срокомъ служенія по минованіи того, который установленъ для узнанія порядка губернской службы, и не воспрещая имъ тогда переходить въ другія вѣдомства, дозволивъ постепенно умножать въ послѣдствіи число сихъ молодыхъ людей, по мѣрѣ того, какъ позволятъ средства Министерства Юстиціи, и по предварительномъ и заблаговременномъ сношеніи Г. Министра Юстиціи съ Министромъ Народнаго Просвѣщенія.

22-го с. м., скончался въ С. Петербургѣ, Управляющій Собственною Его Императорскаго Величества Канторою и Дворцемъ, Тайный Совѣтникъ Александръ Ивановичъ Блокъ.

Извѣстія съ Кавказа.

29-го Августа, изъ лагеря при аулѣ Салты, въ Дагестанѣ.

Послѣ пораженія, 7-го Августа, скопищъ Кибитъ-Магомета и очищенія, 9-го числа, мѣстности на правомъ флангѣ нашего лагеря отъ непріятельскихъ партій, траншейныя работы противъ аула Салты продолжались дѣятельно и съ полнымъ успѣхомъ. Брешь-батареи установлены.

22-го числа заняты единственный, оставшійся у непріятеля, путь сообщенія къ Салтинскому мосту, пролегающій черезъ сады на западной сторонѣ аула. Для сего отряженъ былъ Генералъ-Маіоръ Бюрно съ 2-мя баталіонами и частію Самурской пѣшей милиціи, а между тѣмъ, дабы отвлечь вниманіе непріятеля, приказано было въ главномъ лагерѣ позади траншей войскамъ собраться и показать видъ приготовленія на

ВІАДОМОСТИ КРАЙОВЕ.

St. Petersburg, 12-go Października.

Его Цесарска Моść, стосownie до представленія Р. Министра Sprawiedliwości Hrabiego Panina, celem zachęcenia młodych ludzi, mających, w skutek ich szkolnych świadectw, prawo na klasyczne rangi, do wchodzenia do służby w gubernialnych urządach, Najwyżej rozkazać raczył: umieszczać corocznie około dziesięciu młodych ludzi, którzy odbyli kurs nauk w Uniwersytetach i otrzymali stopnie Rzeczywistych Studentów, przy tych Cywilnych i Kryminalnych Izbach, gdzie jest więcej spraw, ze szczególną prerogatywą zajmowania posad naczelników stołu, tudzież z opłatą do czasu otworzenia się wakansu, około 300 rub. sr. pensyi każdemu, z summ ekonomicznych Drukarni Senatu, nie obowiązując ich żadnym terminem służby, po przejściu tego, jaki jest zakreślony dla obeznania się z tokiem służby gubernialnej i nie wzbraniając im wówczas przechodzenia do innych wydziałów, dozwoilwszy stopniowo powiększać na przyszłość liczbę tych młodych ludzi, w miarę, jak pozwałać będą środki pieniężne Ministerstwa Sprawiedliwości, tudzież po uprzedniem i wczesnem porozumieniu się Р. Министра Sprawiedliwości z Р. Министrem Narodowego Oświecenia.

Дня 22 Września, zakończył życie w Petersburgu, Zarządzający Własnym Jego CESARSKIEJ MOŚCI Kantorem i Pałacem, Radzca Tajny Alexander synu Jana Block.

ВІАДОМОСТИ З КАВКАЗУ.

Дня 29 Сierпня, з оboзу под аулем Салты, в Дагестаніе.

Поклѣсе заданѣй, д 7 сierпня, бандом Кибит-Магомета, и очыщенію, д. 9, мѣстowości на правомъ скрзидле нашего оboзу з партіи неприязиелских, сьпаніе сzańców напредиць аулу Салты постѣповало чьинніе и з зупелнымъ skutkiem. Батерье выломове зосталы установіене.

Дня 22 заета зостала остання, позостаяца јeszcze неприязиелови, дорога коммунікаци до Салтынскіего мосту, прьчеходзая прьчех огроды в зачеходнѣй строніе аулу. В тьм целу выстаны былъ Јенерал-Мајор Burno з 2-ма баталіонами и чьзсьціа миліци Самурскіей, а тьмчезасем, абы одвьрочіе бачьнось неприязиела, розказано было войском в глównымъ оboзіе, зebrać сь по зсzańцами, и прьчьбраć позоръ готovania сь до szturm.

штурмъ. Это распоряженіе достигнуло предположенной цѣли. Просившіеся на встрѣчу Генераль-Маіора *Брюно* горцы, замѣтивъ движеніе въ нашемъ лагерь, посѣтили возвратиться на передній фасъ аула для его защиты. За сѣмъ сады были заняты нашими войсками безъ всякой потери, и къ укрѣпленію сей позиціи тотчасъ приступлено.

Лезгинны, чувствуя всю важность потерянной мѣстности, атаковали ночью едва укрѣпившіеся въ садахъ отрядъ Генераль-Маіора *Брюно*; на возвышеніи, находящемся впереди позиціи, рукопашный бой продолжался болѣе двухъ часовъ. Лезгинны 7-мъ разъ ходили въ атаку, но всякій разъ опрокидываемые, отступили наконецъ съ огромною потерею.

Оставшіеся у гарнизона тропинки для сообщенія черезъ мостъ и даже вода находятся подъ огнемъ войскъ Генераль-Маіора *Брюно*.

Сіе успѣшное, но весьма упорное дѣло, не могло быть и для насъ безъ нѣкотораго урона; въ особенности чувствительна потеря Подполковника *Вибанова*, который раненъ былъ еще подъ Гергебилемъ и здѣсь палъ смертию храбрыхъ.

Между тѣмъ, 24-го числа, главная мина подведена Инженеръ-Подполковникомъ *Кесслеромъ* къ центральной башнѣ передоваго фронта укрѣпленія. Взрывомъ оной не только центральная башня, но и прилегающія къ ней сакли болшею частью взлетѣли на воздухъ.

Здоровье войскъ въ удовлетворительномъ состояніи, не смотря на жаркіе дни и усиленные занятія нижнихъ чиновъ. Холеры нѣтъ.

На прочихъ пунктахъ не было никакихъ непріятныхъ со стороны горцевъ предпріятій, кромѣ покушенія *Даниель-Бека* на двѣ деревни Казы-Кумыкского ханства; нападеніе это отражено Гвардіи Ротмистромъ *Алагоръ-Бекимъ* съ Кумыкскою милиціею.

По новѣйшимъ извѣстіямъ съ Кавказа, аулъ *Салты* взятъ приступомъ 20 Сентября. Подробности объ этой побѣдѣ мы сообщимъ въ слѣдующемъ Номерѣ.

Продолженіе свѣдѣній о дѣйствіяхъ эпидемической холеры.

Въ послѣдней статьѣ (*См. N. 79 Вил. Вѣст.*) сообщено между прочимъ, что эпидемическая холера свирѣпствовала съ значительною жестокостію въ губернскихъ городахъ: Курскѣ, Саратовѣ и Воронежѣ. Пыль, основываясь на послѣдніе полученныя свѣдѣнія, можемъ обрадовать нашихъ читателей утѣшительнымъ извѣстіемъ, что, по милосердію Всевышняго, въ Воронежѣ эпидемія, очевидно утратила силу свою и, уповательно, близка къ прекращенію; въ Саратовѣ же болѣзнь начала унадать со 2-го Сентября съ тою же быстротою, какъ позрела въ половинѣ Августа; а съ 12 Сентября не было уже ни одного заболѣвшаго.

Въ Воронежѣ, какъ уже сказано, болѣзнь весьма ослабла. Съ начала эпидеміи по 14-е Сентября заболѣло въ городѣ Воронежѣ 4,025 человекъ, изъ коихъ 1,884 умерло; по всемъ же уѣздамъ, съ 6-го по 9-е Сентября, заболѣло 1,140 и умерло 470; а съ самаго начала эпидеміи умерло 1,437 чел. изъ 3,558 заболѣвшихъ.

Въ Астрахани болѣзнь, по 13-е Сентября, еще держалась, но въ весьма слабомъ видѣ; по уѣздамъ сей Губерніи, она болшею частию уже прекратилась.

Въ городѣ Ставрополѣ, равно какъ и во всей Ставропольской Губерніи, по извѣстіямъ отъ 12-го Сентября, эпидемія совершенно прекратилась.

Въ городѣ Таганрогѣ и принадлежащихъ къ его градоначальству мѣстехъ, болѣзнь прекращается. Она продолжается еще въ городѣ Керчи.

Въ восточныхъ уѣздахъ Екатеринославской Губерніи болѣзнь дѣйствовала по 1-е Сентября довольно слабо; въ западныхъ уѣздахъ губерніи она только еще развивается, и 5 го Сентября появилась въ самомъ городѣ Екатеринославѣ. Съ начала эпидеміи по 12-е Сентября, по всей Екатеринославской Губерніи заболѣло 5,149 чел., изъ которыхъ 1,752 умерло.

Въ Пензенской Губерніи, по послѣднимъ извѣстіямъ отъ 17 Сентября, эпидемія появилась и начинается развиваться въ нѣсколькихъ уѣздахъ. Въ губернскомъ городѣ, со дня появленія болѣзни по 17-е Сентября, умерло всего 15 чел., изъ 35 заболѣвшихъ.

Ro porządzenie to dopięło swojego celu. Górale, którzy się byli rzucili na spotkanie oddziału Jenerał-Majora *Biurno*, postrzegłszy poruszenie w naszym obozie, wrócili się z pośpiechem nazad dla obrony przedowego szanca aułu. Tym sposobem ogrody zajęte zostały przez nasze wojska bez najmniejszej straty i przystąpiono natychmiast do umoocnienia tego stanowiska.

Lezginicy, czując całą ważność straconej miejscowości, uderzyli w nocy na ledwo oszańcowany w ogrodach oddział Jenerał-Majora *Biurno*; na wzgórzach, znajdujących się przed tém stanowiskiem, mordereza walka trwała więcej dwóch godzin. Lezginicy siedm razy szli do ataku, lecz za każdym razem odparci, cofnęli się nakoniec z ogromną stratą.

Pozostające jeszcze załodze aułu ścieżki dla komunikacyi przez most, i sama nawet woda, znajdują się pod ogniem wojsk Jenerał-Majora *Biurno*.

Ta pomyslna, ale nader zacięta rozprawa, nie mogła być i dla nas bez niejakiej straty; nade wszystko zaś bolesną jest strata Podpółkownika *Bibanowa*, który już był raniony pod Hergebilem, a tu poległ śmiercią walecznych.

Tymczasem, d. 24, główna mina, posunięta została przez Podpółkownika Inżynierów *Kesslera* pod środkową wieżę przedowego frontu fortyfikacyi. Skutkiem jej wybuchu, nie tylko sama środkowa wieża, ale i przyległe jej chaty aułu (sakle) wyleciały w powietrze.

Zdrowie wojsk, pomimo skwarnych dni i wysilających prac żołnierzy, znajduje się w zaspakajającym stanie. Cholery niema.

Na innych punktach nie było żadnych nieprzyjacielskich ze strony Górali pokuszeń, oprócz napadu *Daniel-Beka* na dwie wsi Kazi Kumyehskiego chaństwa. Napad ten przez Rotmistrza Gwardyi *Alagor-Beka*, na czele milicji Kumyehskiej odparty został.

Podług najnowszych wiadomości z Kaukazu, auł *Salty* został zdobyty d. 14 Września. Szczegóły o tém zwyciężstwie umieścimy w następujących Numerach.

Dalszy ciąg wiadomości o postępie epidemicznej cholery.

W ostatnim artykule (*Ob. N. 79 Kur. Wileń.*), doniesiono było między innemi, iż cholera epidemiczna ze znaczną siłą grasowała w miastach gubernialnych: Kursku, Saratowie i Woroneżu. Teraz, opierając się na najnowszych urzędowych doniesieniach, możemy udzielić naszym czytelnikom radośną wiadomość, iż z łaski Najwyższego, w Woroneżu epidemia widocznie straciła swą siłę, i można mieć nadzieję, że się zbliża ku końcowi; w Saratowie zaś choroba ta zaczęła upadać od 2-go Września z taką szybkością, z jaką wznagała się w połowie Sierpnia tak, iż po 12 Września nie było już ani jednego przypadku choroby.

W Woroneżu, jak już powiedziano, choroba stała się znacznie słabszą. Od początku epidemii do 14 Września zachorowało w m. Woroneżu 4,925, z których umarło 1,884; we wszystkich zaś powiatach, od 6-go do 9-go Września, zachorowało 1,140 i umarło 470, a o samego początku epidemii z 3,558 nią dotkniętych, umarło 1,437.

W Astrachaniu, choroba do 13 Września jeszcze się utrzymywała, ale bardzo słabo, w powiatach zaś tej gubernii po większej części już ustała.

W mieście Stawropolu i w całej tej gubernii, podług wiadomości dochodzących do 12-go Września, epidemia całkiem ustała.

W mieście Taganrogu i jego okolicach, cholera ustaje, i jeszcze trwa tylko w mieście Kerzu.

We wschodnich powiatach gubernii Ekaterynostawskiej, epidemia do 4-go Września działała dość słabo; w zachodnich zaś powiatach dopiero się rozwija, i 5 Września okazała się w samym mieście Ekaterynostawiu. Od początku epidemii do 12-go Września, w całej Ekaterynostawskiej gubernii zachorowało 5,149, z których 1,752 umarło.

W gubernii Penzeńskiej, podług ostatnich wiadomości pod dniem 17 Września, epidemia zjawiała się i zaczyna rozwijać się w kilku powiatach. W gubernialnym mieście, od dnia okazania się choroby do 17-go Września, w ogóle zachorowało 35, z których 15 umarło.

Въ Тамбовскій Губерніи холера дѣйствуетъ, по камтету, весьма слабо; въ самомъ Тамбовѣ, въ теченіе пяти дней, заболѣло 21 чел., изъ коихъ 9 умерло.

Изъ Губерній Курской, Харьковской, Орловской и Полтавской, новыхъ извѣстій о ходѣ эпидеміи не получено.

Но новѣйшимъ извѣстіямъ эпидемія появилась еще въ слѣдующихъ мѣстахъ:

1) Съ послѣднихъ чиселъ Августа въ двухъ уѣздахъ Черниговской Губерніи;

2) Съ 5-го Сентября въ городѣ Казани. По 16-го Сентября заболѣло ею 40 человекъ, изъ коихъ умерло 20.

3) Сентября 12-го болѣзнь показала въ самомъ Симбирскѣ, и въ двухъ уѣздныхъ городахъ.

4) Съ 8-го Сентября, въ Лукояновскомъ Уѣздѣ Нижегородской Губерніи.

5) Около 15-го Сентября, въ городѣ Рязскѣ, Рязанской губерніи.

6) Сентября 17-го болѣзнь появилась въ Тулѣ, а 18-го въ Москвѣ. До 25 числа заболѣло 15, умерло 9.

Изъ официальныхъ свѣдѣній видно, кромѣ того, что болѣзнь распространяется опять въ Персіи, свирѣпствуетъ нынѣ въ Хоѣ и Тавризѣ, и распространяется въ Турецкихъ владѣніяхъ въ Азіи; въ исходѣ Августа она появилась въ Требизондѣ. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 11 Октября.

Дворъ переезжаетъ во дворецъ изъ Шенбрунна 15 Октября. Императоръ отправится на открытіе Венгерскаго сейма въ началѣ Ноября и пробудетъ тамъ два дня. Эрцъ-герцогиня Марія-Луиза отложила свой отъѣздъ въ Парму до 23 Октября. Многие утверждаютъ, что она проведетъ зиму въ Вѣнѣ.

— Во вчерашнемъ номерѣ Австрійскаго Наблюдателя помѣщено слѣдующее печальное извѣстіе: „Всеобщему угодно было призвать изъ временной къ вѣчной жизни эрцъ-герцога Фридерика, на 27 году отъ роду, третьяго сына недавно умершаго эрцъ-герцога Карла, вице-адмирала, командовавшаго Императорскимъ флотомъ. Эрцъ-герцогъ скончался въ Венеціи, послѣ непродолжительной болѣзни, въ ночь съ 5 на 6 Октября. Извѣстіе это, полученное вчера, потрясло Императорскую фамилію въ глубокую печаль. Вѣрные подданные имперіи, умѣвшие цѣнить благодѣтельные качества эрцъ-герцога, раздѣляютъ истинную скорбь по смерти принца рыцаря, умершаго въ цвѣтѣ лѣтъ, достойнаго наследника геройской доблести своего родителя, принца, который въ юности своей стяжалъ уже лавры на поляхъ битвы.“

— Изъ Коморна, въ Венгріи, получена отъ эрцгерцога Стефана эстафета съ печальнымъ извѣстіемъ. Когда Его Императорское Высочество, на пути отсюда въ Офенъ, 7-го Октября, хотѣлъ переправиться изъ Коморна въ Раабъ, по повлеченію моста чрезъ Дунай, большая толпа народа устремилась къ судну, желая также переехать на другую сторону, потому-что городъ Раабъ былъ великолѣпно иллюминированъ и эрцгерцога намѣстника ожидала тамъ большая торжественная встрѣча. Дорожная карета Его Императорскаго Высочества благополучно вѣхала на судно, но уже вторая и третья кареты, равно какъ нѣкоторое число людей обрушились въ рѣку, потому-что мостъ съ пристани на судно подломился, и произошелъ ужаснѣйшій беспорядокъ. При отходѣ эстафеты недоставало 80 человекъ, въ томъ числѣ нѣсколькихъ кавалеровъ изъ свиты эрцгерцога, но надѣются, что весьма-немногіе изъ нихъ погибли. Эрцгерцога Стефана остался послѣ того въ Коморнѣ, между тѣмъ какъ братъ его, четырнадцатилѣтній эрцгерцогъ Юсифъ, посѣлилъ прямо въ Офенъ, чтобъ предупредить тамъ всякіе преувеличенные слухи.

— Согласно постановленію Императора, дворъ положить трауръ на шесть недѣль, по случаю смерти эрцъ-герцога Фридерика, завтра, въ придворной церкви, отправлена будетъ даннихида.

— Изъ Триеста извѣщаютъ, что 4 Октября, что туда неожиданно прибылъ пароходъ отъ неаполитанскихъ береговъ и высадилъ на берегъ курьера, который тотчасъ отправился съ депешами къ вѣдшему двору въ Вѣну. Капитану парохода повелѣно дожидаться въ Триестѣ возвращенія курьера.

Въ губерніи Тамбовской холера доныне дѣйствуетъ еще весьма слабо; въ самомъ Тамбовѣ, въ ciągu пяти дней, заболѣло 21, изъ которыхъ умерло 9.

Изъ губерній Курской, Харьковской, Орловской и Полтавской, новыхъ доносеній о поступкѣ эпидеміи не получено.

Подлугъ новѣйшихъ вѣдомостей эпидемія явилась сѣ надто въ мѣстахъ слѣдующихъ:

1) Въ послѣднихъ дняхъ Сіерпня, въ двухъ повіатахъ губерніи Черниговской.

2) Од 5-го Врѣснѣя въ м. Казаніу, гдѣ до 16-го того мѣсяца захорowało 110, з которыхъ 20 умерло.

3) Врѣснѣя 12-го хороба зъявила сѣ въ самомъ Сымбирску і въ двухъ повіатовыхъ мѣстахъ.

4) Од 8 го Врѣснѣя, въ Лукояновскомъ повіатѣ губерніи Нижегородской.

5) Около 15 Врѣснѣя, въ мѣстѣ Рязску, губерніи Рязанской.

6) Врѣснѣя 17-го эпидемія зъявила сѣ въ Тулѣ, а 18-го въ Москвѣ. До дня 25 захорowało 15, умерло 9.

Зъ урѣдowychъ доносеній видѣть надто, ізъ холера знову розвива сѣ въ Персіи, грусує obecnie въ Чои і Тавриси і розszerza сѣ въ Турецкихъ posiadłościachъ въ Азји; под koniecъ Сіерпня зъявила сѣ въ Требизондѣ.

(Pszcz. Półn.)

ВІАДОМОСТІ ЗАГРАНИЧНЕ.

А У С Т Р І Я.

Вієдѣн, 11 паўдзiєнніка.

Дворъ правяцца сѣ зъ Шѣнбрунн до замку 15 паўдзiєнніка. На загаваніє Сейму Вѣггерскаго уда сѣ Моарха допiєро пiєрвсзыхъ доі листопада і тамзѣ парѣ дни забави. Арцъ-Хiєжна Марыа Людвика одрочыла свѣй выжазд до Пармы до 23 паўдзiєнніка, wiele jednakъ осѣбъ утрzymує, зѣ і зимѣ въ Вiєднiу прѣпѣдзи.

— Доstrzegaczъ Австрійскі удрієлъ вѣчоразъ наступяцѣю смутнѣю вiєдомосiє: „Родобало сѣ Прѣдвѣчнѣму повѣлачъ зъ зѣчiє доczєсного до вiєчносiє Арцъ-Хiєжiє Фрѣдѣрыжа, трѣчiєго сына змарлѣго нiєдавнѣ Арцъ-Хiєжiє Карола, Вiєце-адмирала і доводзѣчѣ марынаркiє цесарскієй, въ 27 року зѣчiєя его. Арцъ-Хiєжѣ умарлъ, по крѣткiєй хоробiє, въ Венѣцiє, въ нocy зъ 5-го на 6-ты Паўдзiєнніка. Смутна та вiєдомосiє, надєслана завѣчоразъ зъ Венѣцiє, погразѣла домъ Цесарскі въ најгiєбсзымъ жалѣ. Справѣдливѣю тѣ болѣсiє, по згоніє Хiєжiє-вожовника, згаслѣго въ квiєцiє вiєку, годного дзiєдзiєчiє бохатерскієй вѣлѣчносiє свѣго достойного оjца; — Хiєжiє, ктѣры жоу въ млѣдзiєчѣмъ вiєку на полѣ славы здобылъ вiєнѣцѣ вѣврзыну, подзiєлачъ бѣдѣю вiєрнiє подданiє цесарства, ктѣрзы умiєлi оцѣнячъ швiєтнѣє его прzymiѣты.“

— Зъ Коморна, въ Вѣггерzechъ, отримано такзѣ штафетѣ од Арцъ-Хiєжiє Стефана зъ вiєдомосiєю о окрѣпнѣмъ нiєсзѣчѣсiє. J. C. Wysokosiє, удаячъ сѣ зтѣдъ до Бudy, д. 7 паўдзiєнніка, прѣпѣравічъ сѣ чѣчалъ зъ Коморна до Раабъ прѣмѣмъ прѣчѣзъ Дунай; нiєзлiєчѣне мноsтво людзи, чѣчѣє видзiєчъ вspaniєлѣє освiєчѣеніє мiєста Раабъ, на прzymiєчiє Арцъ-Хiєжiє Намiєстника, забрало сѣ на покладачъ прѣмѣ. Подрѣзна карета Арцъ-Хiєжiє вѣчѣхала на прѣмъ сзѣчѣслiє вiє, алѣ идячѣ тузъ за нѣю друга і трѣчiєя, jako теузъ пѣвна лiєчба людзи, впады до рѣкiє, зъ поводѣу заламаниа сѣ мѣсту помiєдзѣ брѣгiємъ а прѣмѣмъ. Прzymiєчiє оdѣячiє штафетѣ нiєдоlиєчѣно сѣ јесзѣчѣ околѣ 80 осѣбъ, ктѣрѣ темѣу прzymiєчiє падкѣу улѣглы, а мiєдзѣу нiємiєу вiєлу кавалѣрѣвъ зъ орсзѣаку Арцъ-Хiєжiє; спѣдзiєвано сѣ једнакъ, зѣ зъ нiєхъ нiє вiєлу згiєнѣло. Арцъ-Хiєжѣ Стефанъ позѣмталъ въ Коморнѣ, братъ зау его, 13 лѣтнiє Арцъ-Хiєжѣ Јѣзѣфъ, поспiєшылъ до Бudy, абы упрѣдзiєчъ вѣсзѣлкiє прѣсзѣдзѣно погiєтоски.

— Вѣдлѣгъ постановлѣнiєя Цесарскаго, дворъ влѣзы сзѣсiє-тыгоднiєюу жалѣбѣю по згоніє Арцъ-Хiєжiє Фрѣдѣрыжа; јутро зау одбывачъ сѣ бѣдѣю въ коsцiєлѣ двѣрскимъ жалѣбѣю за дуsзѣю его набозѣнство.

— Зъ Трѣсту доносзѣю, под д. 4 паўдзiєнніка, ізъ тамзѣ прzymiєчiє нiєспѣдзiєчаніє парѣстѣкъ од брѣгѣвъ Неаполитанскихъ і высадилъ на ладъ гоsца, ктѣры натѣчѣмiєастъ удалъ сѣ въ подрѣзъ зъ депѣсзѣми до нашѣго двѣру, до Вiєднiєя. Капитанъ парѣстѣкѣу ма розказъ чѣкачъ въ Трѣсiєцiє на поврѣтъ тегоу гоsца.

— 17-го числа въ первый разъ открыто сообще-
ніе съ Прагою посредствомъ электро-магнитнаго теле-
графа. Корреспонденція эта состояла изъ слѣдующихъ
вопросовъ и отвѣтовъ: вопросъ изъ Праги: „Сколько
баттарей въ дѣйствиі? Отв. Три.“ „Одну баттарей
надобно оставить.“ — „Исполнено.“ — „Явственны ли
знаки?“ — „Очень явственны.“ — „Дѣйствія двухъ ба-
ттарей достаточно.“ Этотъ телеграфическій разговоръ
между Вѣною и Прагою, (на разстояніи 122 миль) про-
должался столько времени, сколько нужно, чтобы на-
писать это не торопясь.

Лембергъ, 29 Сентября.

Слѣдствіе надъ прошлогоднимъ обширнымъ за-
говоромъ быстро приближается теперь къ окончанію.
Двое главныхъ зачинщиковъ, Вишнёвскій и Кау-
сцинскій, казнены; слишкомъ двадцать человекъ наи-
болѣе виновныхъ приговорены къ заключенію на 10
и до 25-ти лѣтъ, и уже отведены въ крѣпости; осталь-
ные же человекъ сорокъ, увлеченные болѣе легкомы-
сліемъ, послѣ продолжительнаго ареста, недавно осво-
бождены.

— На учебный 1847—8 годъ избранъ въ ректоры
здѣшняго университета Венедиктъ Вагнеръ, докторъ
хирургіи и профессоръ; въ Деканы же избраны: бог-
ословскаго отдѣленія Іоаннъ Кухарскій, докторъ Бо-
гословія и профессоръ; отдѣленія Законовѣденія, Эду-
ардъ Арбтеръ, д-ръ Правовѣденія и Им. Кор. Совѣт-
никъ апелляціоннаго суда; философическаго отдѣленія,
Игнатій Лемохъ, д-ръ Философіи и Профессоръ.

Венеція, 27 Сентября.

Конгрессъ ученыхъ постановилъ собраться въ бу-
дущемъ 1848 г. въ городѣ Сіенѣ, а въ 1849 г. въ
Бононіи. Число съѣхавшихся въ Венецію гостей про-
стирается до 41,000 чел.

Франція.

Парижъ 9 Октября.

Его Величество Король пріѣхалъ вчера въ Па-
рижъ, чтобы присутствовать въ совѣтѣ министровъ

— Принцъ Жуэвильскій, объ отъѣздѣ коего въ
Тулонъ, мы уже извѣщали, подниметь свой вице-ад-
миральскій флагъ на военномъ пароходномъ кораблѣ
Cuvier и на линейномъ кораблѣ *Souverain*. Герцогъ
Омальскій, отправился въ Алжиръ 3 с. м. въ сопро-
вожденіи генерала Шангарнье и нѣсколькихъ офице-
ровъ генеральнаго штаба, на паровомъ фрегатѣ *La-
brador*.

— Французскій флотъ, долженствовавшій 29-го
Сентября отплыть изъ Неаполя, находился тамъ еще
1-го с. м.: причина этому не извѣстна. Два корабля
находились въ Каstellамаре, а три въ Неаполитан-
скомъ заливѣ.

— Извѣстіе о назначеніи Королевою Изабеллою но-
ваго министерства, получено здѣсь вчера, въ 11 часовъ
утра, въ телеграфическомъ отдѣленіи министерства
внутреннихъ дѣлъ. Немедленно отправлены были три
курьера съ копіями сей депеши: одинъ къ Г. Гизо,
другой въ Сень-Клу, третій къ Королеви Христинѣ
прибывшей наканунѣ въ Парижъ изъ путешествія къ
испанскимъ границамъ. Вечеромъ Королева Христина
съ герцогомъ Рьянзаресомъ отправилась въ Сень-Клу,
гдѣ уже находился Г. Гизо.

— Никто не удивляется тому, что въ Испаніи про-
исходятъ неожиданныя министерскія перемѣны, по-
тому что состояніе сей страны отлично отъ всѣхъ
другихъ странъ. Но то, что генералъ Нарваэзъ столь
внезапно снова явился у кормила правленія, пред-
ставляется дѣломъ необъяснимымъ. Этотъ человекъ, въ
господствующей партіи кортесовъ, пользуется боль-
шою властію; сверхъ сего опъ того мнѣнія, что Испа-
нія должнабыть управляема военною властію. Партія
прогрессистовъ, сильная въ народѣ, но слабая между
кортесами, считаетъ его величайшимъ своимъ врагомъ.

— Въ газетѣ *L'Univers* сказано, что положеніе гра-
фа Росси въ Римѣ, въ слѣдствіе политическаго пове-
денія Франціи, сдѣлалось столь шаткимъ, что опъ
получилъ отпускъ на неопредѣленное время и на-дняхъ
выѣдетъ изъ Рима. По словамъ помянутой газеты,
Папа формально запретилъ г-ну Росси вмѣшиваться
въ феррарское дѣло, предоставляя это дѣло самому
себѣ.

— Въ Парижѣ хотятъ открыть подписку, чтобы
доставить папской казнѣ въ Римѣ добровольныя при-
ношенія французскаго духовенства. Большое число
духовныхъ приняли съ готовностью участіе въ этомъ

— Дня 17 б. м. піерwszy разъ rozpoczęto korrespon-
dencją z naszego miasta z Pragą, za pomocą telegrafu elek-
tro magnetycznego. Korrespondencja pomieniona składa się
z następujących pytań i odpowiedzi: Pytanie z Praги:
„Wiele jest użytych baterji? Odpowiedz: „trzy.“ — Trze-
ba jedną baterję odłożyć.“ — „Uskuteczniło.“ „Jak się
okazują znaki? — „Bardzo wyraźnie.“ Więco tylko dwie
baterje używać potrzeba.“ Cała ta korespondencja międ-
zy Pragą a Wiedniem (tam i na powrót mil 122, odbyła
się w tak krótkim czasie, jakiegoby tylko potrzeba do na-
pisania jęj pomalu.

Lwów, 29 września.

Śledztwo względem przeszłorocznego obszernego
spisku, szybko zbliża się do końca. Dwaj główni przy-
wódzcy, Wiszniowski i Kapuściński, zostali ukarani śmier-
cią; przeszło 20 osób, najwięcej skompromitowanych, ska-
zано na więzienie na 10 do 25 lat, i już odwieziono do
różnych fortec; resztę zaś, około 40 osób, wciągniętych
raczej przez lekkomyślność, po długiem uwięzieniu, nie-
dawno wypuszczono na wolność.

— Na rok szkolny 1847—8 obrany został Rektorem tu-
tejszego Uniwersytetu Benedykt Wagner, Doktor chirur-
gii i Professor. Dziekanami zaś: wydziału teologicznego,
Jan Kucharski, Dr. Teologii i Professor; wydziału prawa,
Edward Arbter, Dr. Prawa i Cēs. Kr. Radca Trybunału
apellacyjnego; wydziału filozoficznego, Ignacy Lemock,
Dr. Filozofii i Professor.

Wenecya, 27 września.

Kongress uczonych postanowił dzisiaj, 579 głosami,
że w roku przyszłym zgromadzi się w mieście Sienie, a
w 1849 w Bononii. Liczba przybytych do Wenecji gości
wynosi 41,000.

Франція.

Парижъ, 9 października.

Król przybył w dniu wczorajszym do Paryża, w
celu przewodniczenia Radzie Ministrów.

— Xiążę Joinville, o którego odjeździe do Tulonu już
było doniesiono zażknie swoją flagę vice admirałską na wo-
jennym okręcie parowym *Cuvier* i na okręcie linio-
wym *Souverain*. Xiążę Aumale wsiadł 3 go b. m. na
fregatę parową *Labrador* i łącznie z Jeneral-Portuc-
znikiem Changarnier, tudzież kilku oficerami sztabu je-
neralnego odplynął do Algieru.

— Flota francuzka, która, w dniu 29. m. Września,
odplynąć miała z Neapolu, znajdowała się tam jeszcze
1 go b. m. Powody tęg zwłoki nie są wiadome. Dwa
okręty w doiu pomienionym stały w Castellamare, a trzy
w odnodze Neapolitańskięj.

— Wiadomość, że Królowa Izabella nowe mianowała
ministerstwo, nadeszła tu onegdaj o godz. 11 z rana do
biura telegraficznego w ministerstwie spraw wewnętrz-
nych. Trzech gońców wysłano natychmiast z kopiami
tęg depezy: jednego do P. Guizot, drugiego do St. Cloud,
a trzecięgo do Królowej Krystyny, która dnim przedtęm
do Paryża z podróży do granicy hiszp. wróciła. Wieczorem
Królowa Krystyna z Xięciem Rianzares udała się do
St. Cloud, gdzie już znajdował się P. Guizot.

— Nikt się temu nie może dziwić, że w Hiszpanii na-
stępują nagłe zmiany ministeryalne, albowiem stan tego
kraju różni się od wszystkich innych. Ale że Jeneral
Narvaez, tak nagłe po doznanej klęsce, dostał się znowu
do steru rządu, to rzecz trudna do odgadnienia. Mąż
ten, jako naczelnik panują ego stronictwa w Kortezach,
posiada największą władzę; jest on prócz tego ulubień-
cem armii i głośno oświadcza to zdanie, że Hiszpania po-
winna mieć rząd wojenny. Stronictwo progressistowskie,
silne w narodzie, ale słabe w Kortezach, uważa go za
swego największego nieprzyjaciela.

— W dzienniku *L'Univers* donoszą, iż położenie P.
Rossi w Rzymie, skutkiem politycznego postępowania Fran-
cyi, stało się tak niezdolnym, iż otrzymawszy urlop na
czas nieograniczony, w tych dniach wyjechać ma z Rzy-
mu. Podług słów tegoż dziennika, Papież wzbrowił for-
malnie panu Rossi mieszać się do sprawy Ferrarskięj,
zostawując ją całkiem samemu sobie.

— W Paryżu ma się otworzyć składka, dla zbierania
na korzyść Papiezkiego skarbu dobrowolnych ofiar fran-
cuzkiego duchowienstwa. Wielka liczba duchownych
przyjęła już ochoczo udział w tęg przedsięwzięciu, i już

вспоможени, и уже передали папскому нунцию со-
бранные 210 фр., для доставления ихъ прямо въ пап-
ское казначейство.

— Министерство постановило заключить заемъ въ
250 милліоновъ франковъ, съ 3-мя процентами.

— Въ минувшую Субботу находились въ Марсели
80 плѣнныхъ Арабовъ, коиъ Французское правитель-
ство, освободивъ изъ плѣна, приказало отправить на
свой счетъ въ Африку. Во Франціи оставлены только
плѣнные, принадлежащіе къ числу родныхъ и при-
верженцевъ Абдъ-эль-Кадера, освобожденіе коиъ мо-
гло бы быть вредно для государства.

— Изъ Алжира уведомляютъ, что у одного Араба
въ Блидѣ нашли родъ прокламаціи Абдъ-эль-Кадера,
въ которой говоритъ, что онъ въ нѣсколькихъ сраже-
ніяхъ побѣдилъ Марокккаго Императора и что вскорѣ
съ сильными отрядами вторгнется въ Алжирію и вы-
гонитъ оттуда Христіанъ.

10 Октября.

Король принялъ въ аудиенціи герцога Монфор-
тскаго, бывшаго Короля Вестфальскаго.

— Сынъ герцога Немурекаго, герцогъ де Гизъ,
скончался, проживъ не болѣе мѣсяца.

— Здѣсь получено извѣстіе о прибытіи герцога
Омальскаго въ Алжирію, куда онъ прѣѣхалъ въ ночь,
съ 6-го на 7 е число. Пушечная пальба возбудила
прибытіе герцога, который отправился во дворецъ при
радостныхъ восклицаніяхъ жителей. Герцогъ немед-
ленно вступилъ въ должность и принималъ поздрав-
ленія.

— Маршалъ Сульть прибылъ въ Парижъ, и по
случаю возведенія его въ новое званіе, принялъ въ
свой гербъ нѣкоторые украшенія изъ герба коннетабля
Дюглена. Говорятъ, что онъ вскорѣ получить ти-
тулъ князя Далмаціи.

— Правительственный органъ, *Journal des Débats*,
наконецъ вчера прекратилъ свое молчаніе, продолжав-
шееся нѣсколько мѣсяцевъ, относительно испанскихъ
дѣлъ. Онъ сознается, что донынѣ ограничивался толь-
ко сообщеніемъ фактовъ; удерживаясь при томъ отъ
всякихъ замѣчаній и прейи, которыя легко могли
только повредить дѣлу. Не смотря на то, тщательно
и постоянно обращаясь имъ было вниманіе на теченіе
дѣлъ и происки Англии въ Испаніи. Далѣе утверж-
даетъ, что планъ противниковъ состоялъ въ составле-
ніи прогрессистскаго министерства; а такъ какъ въ
настоящемъ составѣ кортесовъ консерватисты имѣли
большинство, то требовалось распушеніе кортесовъ и
новые выборы, съ тою цѣлію чтобы получить про-
грессистское большинство. При посредствѣ сего боль-
шинства имѣла потомъ послѣдовать отмѣна закона о
престолонаслѣдіи, послѣ которой должно было прійти
въ исполненіе расторженіе брака Королевы и бракосоч-
етаніе ея съ графомъ Монтемолиномъ. Однако про-
иски эти нынѣ уничтожены.

А н г л и я.

Лондонъ 8 Октября.

Въ *Dublin-Evening-Herald* пишутъ, что прави-
тельство намѣрено предложить билль объ отмѣнѣ новаго
закона о нищихъ, также закона о дѣсятинномъ налогѣ
въ Ирландіи, вмѣсто коиъ введено будетъ постанов-
леніе о налогѣ на доходы.

— Герцогъ Георгъ Кембриджскій и прочіе генера-
лы командующіе войсками въ Ирландіи, и находящіеся
теперь въ Англии, получили предписаніе немедленно
возвратиться въ своимъ командамъ, такъ какъ многіе
арендаторы земель въ этой странѣ не хотятъ платить
арендныхъ денегъ и производить разные злоупотреб-
ленія.

— Сэръ Кальбрукъ назначенъ Губернаторомъ Ан-
глійской Гвианы, а Сэръ Эдмундъ Гедъ, Губернато-
ромъ онаго Брауншвейга.

— Эспартеро отправляется на сихъ дняхъ въ Ли-
верпуль и Манчестеръ.

— Изъ Вера Крусъ пишутъ отъ 1 Сентября, что
Американцы начали мирныя переговоры съ Мекси-
канцами, и что между тѣмъ заключено перемиріе.
Изъ Нью-Йорка получено впрочемъ извѣстіе съ паро-
ходомъ „Вашингтонъ“, отъ 23-го Сентября, что аме-
риканское правительство постановило дѣятельно вести
войну съ Мексикою, если она отвергнетъ предложен-
ныя условія мира.

summa 210 fr., złożona została w ręce tutejzego Nun-
cyusza, dla przesłania jej wprost do Papieżkiego skarbu.

— Gabinet postanowił zaciągnąć pożyczkę tylko 250
milionów fr., z procentem po trzy od sta.

— W zeszłą Sobotę widziano w Marsylii 80 jeńców
Arabskich, których rząd obdarzył wolnością i swym kosz-
tem do Afryki odsyła. We Francyi przytrzymaoo tyl-
ko krewnych i ściślejszych przyjaciół Abd-el-Kadera,
których uwolnienie mogłoby być szkodliwym dla kraju.

— Według wiadomości z Algieru, znaleziono u jed-
nego Araba w Blidah rodzaj odczwy Abd-el Kadera, w
której tenże donosi, iż w kilku bitwach pokonał Cesa-
rza Marokkańskiego, tudzież, że niebawem na czele po-
tężnej siły wkroczy do Algieryi i Chrześcian wypędzi.

Dnia 10 października

Król udzielił posłuchanie Xięciu Montfort, było-
mu Królowi Westfalskiemu.

— Syn Xięcia Nemours, Xiążę Guise, umarł, prze-
żywszy ledwo miesiąc.

— Otrzymano tu doniesienie o przybyciu Xięcia Auma-
le do Algieru, gdzie w nocy z 6-go na 7 my stanął.
Działa ogłosiły przybycie Xięcia, który, wśród okrzyków
radośnych tłumnie zgromadzonych mieszkańców, do pa-
łacu rządowego odprowadzony został. Xiążę objął na-
tychmiast urządowanie i przyjmował powinszowania obec-
nych.

— Marszałek Soult przybył do Paryża, i z powodu
swego nowego dostojenstwa, przybrał do herbu swego
ozdobę, wyjętą z herbu Konnetabla du Guesclin. Mówi,
że będzie niebawem mianowany Xięciem (prince)
Dalmaeyi.

— Organ rządowy, dz. *Journal des Débats*, przerwał
wczoraj nareście kilkumiesięczne milczenie swoje o
sprawie hiszpańskiej. Wyznaje sam, że dotychczas ogra-
niczał się na donoszeniu faktów, wstrzymując się przy-
tém od wszelkich uwag i rozpraw, które tylko sprawę
pogorszyć mogły. Pomimo to wszakże bacznie okiem
śledził ciągły bieg rzeczy i zabiegi Anglii. Utrzymuje
dalej, że planem przeciwników było utworzyć Mini-
sterstwo progressistowskie, a że w teraźniejszych Korte-
zach konserwatyści mieli większość, przeto miano naprzód
na celu rozwiązanie Korteżów i nowe wybory, aby jakim-
bądź sposobem otrzymać większość progressistowską. Za
pomocą tej większości miała następnie być wyrzeczona
zmiana prawa o następstwie tronu, po której nastąpić
miał rozwód Królowej i zaślubienie jej z Hrabią Montem-
olin. Zabiegi te atoli zostały teraz zniweczone.

А н г л и я.

Лондонъ, 8 października.

Dublin-Evening-Herald donosi, że rząd przygoto-
wuje bil, mocą którego parlament zniesie niedawno u-
chwalone prawo o ubogich i prawo o dziesięcinach w Ir-
landyi, a natomiast ustanowi podatek od dochodów.

— Xiążę Jęrzy Cambridge i inni Jenerałowie, którzy
mają dowództwo nad wojskami w Irlandyi, a obecnie ba-
wią w Anglii, otrzymali rozkaz wracać śpiesznie do swo-
ich oddziałów; w wielu bowiem hrabstwach tego kraju,
dzierżawcy nie chcą płacić czynszów i dopuszczają się
nadużyć.

— Sir Colebrooke mianowany został Gubernatorem
Angielskiej Gujany, a Sir Edmund Head, Gubernatorem
Nowego Brunswiku.

— Espartero wyjeżdża za kilka dni do Manchester
i Liverpool.

— Donoszą z Veraeruz. pod dniem 1 Września, że
Amerykanie układają się z Meksykańkami o pokój, i że
tymczasem zawarli rozejm. Jednakże okręt parowy
Washington przywiózł wiadomość z dnia 23 Września,
z New-Yorku, że rząd Amerykański postanowił najspre-
żysiej popierać wojnę z Meksykiem, jeżeli tenże od-
rzuci podane mu warunki pokoju.

ШВЕЙЦАРИЯ.

Кантонъ Верней, 15 Сентября.

Въ 39-мъ и послѣднемъ засѣданіи сейма 9 числа, на очереди было сперва предложіе комиссіи учрежденной для составленія мѣры противъ отдѣльной лиги семи кантоновъ обр. отсрочки сейма до 18 Октября с. т. Совѣщаніе по этому дѣлу, противъ всякаго ожиданія, было чрезвычайно коротко. Представители отдѣльной лиги прямо подали свое мнѣніе, чтобы сеймъ былъ распущенъ. Бернъ обратилъ вниманіе на грозныя тучи, собирающіяся на политическомъ горизонтѣ Европы, и совѣтовалъ союзу прежде очистить внутреннія дѣла свои, чтобы съ силою и согласіемъ дѣйствовать потомъ во внѣшней политикѣ. При отобраніи голосовъ въ пользу распущенія сейма оказались чины семи отдѣльныхъ католическихъ кантоновъ вмѣстѣ съ Аппенцелемъ; въ пользу неопредѣленной отсрочки городъ Базель и Шейенбургъ (Невшатель), а въ пользу предложенія поминуты комиссіи, т. е. въ пользу отсрочки до 18-го Октября — двѣнадцать радикальныхъ представителей. Касательно резолюцій сейма обр. отдѣльной лиги, чины Ури, Швица, Унтервальдена, Цуга и Валлиса отвѣчали, что подтверждаютъ протестаціи, поданныя сейму ихъ посольствами. По прочтеніи канцлеромъ протокола настоящаго засѣданія, президентъ объявилъ дѣла конченными и регулярное засѣданіе сейма закрытымъ; тѣ же дѣла, на которыя всѣ Европа смотритъ съ нетерпѣливымъ ожиданіемъ, предоставлены рѣшенію времени. Въ заключеніе, Цюрихъ, отъ имени, собранія, благодарилъ президента сейма за благонамѣренныя чувствованія и прозорливость, съ которыми онъ велъ трудныя дѣла, такъ что послѣдній, не смотря на ихъ спорный характеръ, съ надеждами спокойствіемъ и достоинствомъ были приведены къ окончанію.

— Во время сей отсрочки засѣданій сейма, большіе совѣты Цюриха, Гларуса, Сент-Галлена и Граубюндена дадутъ своимъ посольствамъ дополнительныя инструкціи, по которымъ посольства должны объявить, желаютъ ли эти кантоны, въ случаѣ нужды, поддержать силою оружія принятое радикальнымъ большинствомъ 12-ти голосовъ рѣшеніе на счетъ распущенія „отдѣльной лиги“ и высылки Іезуитовъ. Впрочемъ, не только въ этихъ, но и въ большей части другихъ кантоновъ скоро подвергнутъ такой вопросъ серьезному обсужденію, потому что большіе совѣты, эти законодательныя собранія, отъ которыхъ даже посольства на сеймъ получаютъ инструкціи, и безъ того собираются обыкновенно въ нынѣшнее время года.

ИТАЛІЯ.

Римъ, 27 Сентября.

Законъ о книгопечатаніи и цензурѣ вовсе не встрѣтилъ въ здѣшней публикѣ того одобренія, какого ожидали, и даже высшія начальства убѣдились по опыту въ разныхъ существенныхъ недостаткахъ этого устава. Потому, здѣсь наряжена недавно комиссія изъ четырехъ членовъ, которой поручено составленіе улучшеннаго закона о книгопечатаніи. Въ главѣ комиссіи стоитъ патеръ Модена, весьма уважаемый за его правила и отличное образованіе.

— Кардиналъ епископъ-секретарь Ферретти пріѣзжалъ вчера въ форть Сент-Анджело и говорилъ рѣчь къ построившимся передъ нимъ войскамъ, которымъ объявилъ, что онъ посѣщаетъ ихъ отъ лица Его Святѣйшества. Кардиналъ рекомендовалъ войскамъ религію, вѣрность и повиновеніе, приглашалъ ихъ быть готовыми, на случай надобности, къ защитѣ отечества, и присовокупилъ, что въ этомъ случаѣ онъ самъ едетъ на коня и послѣдуетъ за ними. Войска приняли рѣчь кардинала съ восторженными *Evviva!*

— Вчера, въ полдень, сюда прибылъ чрезвычайный курьеръ, съ депешами изъ Лондона на имя Папы. Быть можетъ, содержаніе этихъ депешъ отнесется къ ожидаемому назначенію при здѣшнемъ дворѣ англійскаго повѣреннаго въ дѣлахъ, который, по открытіи засѣданій новаго парламента, долженъ получить качество англійскаго посланника.

— Кардиналъ епископъ-секретарь, отправилъ важныя депешы въ Вену и Берлинъ, съ патеромъ Росси, который долго жилъ въ Германіи.

— Прошедшей ночи монс. ди Пьетро выѣхалъ отсюда обратно къ должности папскаго нунція при лиссабонскомъ дворѣ. Послѣ многихъ лѣтъ мы снова видимъ двѣ апостолическія нунціатуры въ столицахъ цесарейскаго полуострова.

СШВАЙЦАРИЯ.

Kanton Berner'ski, 15 września.

На 39-мъ и ostatniemъ posiedzeniu Sejmu, d. 9 września, z kolei roztrząsano naprzód wnioski Kommissyi, ustanowionej dla ułożenia środków przeciw oddzielnej lidze siedmiu Kantonów, o odroczeniu Sejmu do 18 października roku teraźniejszego. Obrady nad tym przedmiotem były, nad wszelkie spodziewanie, nader krótkie. Reprezentanci oddzielnej ligi chcieli po prostu, aby Sejm został całkiem rozwiązany. Bern zwrócił uwagę na groźne chmury, gromadzące się na politycznym horyzoncie Europy, i radził Związkowi naprzód załatwić wewnętrzne swoje sprawy, aby z mocą i jednością działać na potem w polityce zewnętrznej. Przy zbieraniu głosów za całkowitem rozwiązaniem Sejmu, siedem oddzielnych Kantonów katolickich głosowały razem z Kantonem Appenzell; za nieokreślonym odroczeniem, głosowały Bazylea i Aosta i Neuchatel; za wnioskiem zaś Kommissyi, to jest, za odroczeniem do 18 października, dwanaście radykalnych Kantonów. Co się tyczy postanowienia Sejmu o oddzielnej lidze, Stany Kantonów Uri, Schwyz, Unterwalden, Zug i Wallis, odpowiedziały na piśmie, że potwierdzają protestacje podane Sejmowi przez ich poselstwa. Po odczytaniu przez Kanclerza protokołu obecnego posiedzenia, Prezydent zapowiedział, że działania się zakończą, a zwykłe posiedzenia Sejmu są zamknięte; te zaś interesa, na które cała Europa z niecierpliwem oczekiwaniem spogląda, zostawione są do rozwiązania czasowi. Na zakończenie, Deputowany z Zürieh, w imieniu zgromadzenia, dziękował Prezydentowi Sejmu za życzliwe chęci i przenikliwość, z jaką prowadził trudne interesa, tak, iż pomimo ich spórny charakter, z właściwą godnością spokojnie ukonieczone zostały.

Podczas tego odroczenia posiedzeń Sejmu, Wielkie Rady Kantonów: Zürieh, Glarus, St. Gallen i Graubünden, udzielić mają swoim Posłom dodatkowe instrukcje, na mocy których, Posłowie ci będą powinni oświadczyć, czy i te Kantony mają zamiar, w razie potrzeby, wesprzeć się orężem przyjętą przez większość radykalną 12 głosów rezolucją, względem rozwiązania „oddzielnej ligi“ i usunięcia Jezuitów. Zresztą, nie tylko w tych, ale też w większej części innych Kantonów, poddadzą tę kwestję ścisłemu roztrząsaniu, gdyż Wielkie Rady, te zgromadzenia prawodawcze, od których nawet Posłowie na Sejm otrzymują instrukcje, i bez tego zgromadzają się zwyczajnie w tej porze roku.

WŁOSY.

Rzym, 17 września.

Prawo o druku i cenzurze nie zjednało bynajmniej u tutejszej publiczności takiego przyjęcia, jakiego się spodziewano, a nawet sama wyższa zwierzchność przekonała się z doświadczenia o różnych istotnych wadach tej ustawy. Przetoż ustanowiona tu została niedawno nowa komisya ze czterech członków, której poruczono ułożenie poprawniejszego prawa o druku. Na czele komisysy znajduje się Ojciec Modena, szanowany powszechnie z powodu swoich zasad i umysłowego ukształcenia.

— Kardynał Sekretarz Stanu Ferretti, przyjeżdżał wczoraj do zamku St. Anioła i miał przemowę do żołnierzy, w szeregach przed nim stojących, którym oświadczył, że ich odwiedza w imieniu Ojca św. Następnie zalecał wojsku religią, wierność i posłuszeństwo; zachęcał, aby w razie potrzeby było gotowe do obrony ojczyzny, i dodał, że w tym przypadku on sam siądzie na koniu i towarzyszyć mu będzie. Wojsko przyjęło mowę Kardynała z pełnem zapamiętaniem *„Evviva!“*.

— Wczoraj po południu, przybył tu nadzwyczajny gońiec z Londynu z depeszami do Jego Świątobliwości. Być może, iż treść tych depesz sięga się do spodziewanego mianowania przy tutejszym dworze angielskiego pełnomocnika, który, po otwarciu posiedzeń nowego parlamentu, ma otrzymać charakter Posła angielskiego.

— Kardynał Sekretarz Stanu wysłał z ważnemi depeszami do Wiednia i Berlina Ojca Rossi, który długi czas w Niemczech przemieszkował.

— Przeszłej nocy Mons. di Pietro wyjechał ztąd z powrotem na posadę Nunceusza Papieżkiego przy dworze Lizbońskim. Po wielu latach widzimy teraz pierwszy raz dwie znowu Nuncey Apostolskie w obu stolicach półwyspu Pirenejskiego.

— Вчера, прибылъ сюда известный проповедникъ, аббатъ Лакордеръ, и остановился въ монастырь Доминикановъ.

Неаполь, 18 Сентября.

Король объявилъ всенародно, что онъ, для сохранения порядка и для блага своихъ подданныхъ, послалъ въ Аbruццо отрядъ войскъ, состоящій изъ пѣхоты, артиллерии и пяти эскадроновъ конницы, подъ начальствомъ генерала Каррабы. Другая колонна войскъ выступила вчера въ область Капитанату; два эскадрона жандармовъ, въ связи съ нею, посланы на границы областей Бари и Лекче; третій отрядъ войскъ, подъ командою подполковника графа Кутрофиано, состоящій изъ драгунъ, егерей и полубатарей полевыхъ орудій, двинулся къ области Молизе.

— Спокойствіе во всѣхъ округахъ и общинахъ Калабрии возстановлено, что большею частию должно приписать усердію войскъ подъ начальствомъ храбраго генерала Нунцианте. Последний, разбивъ предводителя мятежниковъ Ромео при Жераче, обратился противъ общинъ Біанко, Бовалино, Ардоре, Станти и Рогелла, которыя болѣе или менѣе принимали участіе въ мятежѣ и скрыли бѣглецовъ. Объ успѣхѣ этихъ операцій нѣтъ еще точныхъ донесеній, хотя телеграфическимъ путемъ было извѣщено, что оба Ромео, главы инсurreкцій — (одинъ убитый, другой взятый въ плѣнъ) — попались въ руки королевскихъ войскъ. Въ Жераче взяты были въ плѣнъ оба зачинщика мятежа, Вердуччи и Белло. Къ сожалѣнію, нѣкоторые богатые и почетные жители Калабрии замѣшаны были въ инсurreкцію.

— Россійскій посланникъ, графъ Хрептовичъ, прибылъ сюда изъ Марсели.

Флоренція, 28 Сентября.

За нѣсколько дней, министръ внутреннихъ дѣлъ, кавалеръ Пауеръ, неожиданно подалъ просьбу объ отставкѣ и былъ уволенъ. Преемникомъ ему назначенъ маркизъ Рудольфи, человекъ съ самымъ обширнымъ образованіемъ и просвѣщеннымъ образомъ мыслей. Между людьми, идущими путемъ прогресса, его имя извѣстно съ отличной стороны не только въ Тосканіи, но и за границей. Онъ пользуется полнымъ довѣріемъ своего государя и общими уваженіемъ публики, поэтому, назначеніе его на постъ, столь важный при теперешнихъ обстоятельствахъ, должно быть почтено счастливымъ событіемъ для всей Тосканы.

Лукка, 17 Сентября.

Въ сегодняшнемъ номерѣ здѣшней официальной газеты помѣщено слѣдующее объявленіе: „Герцогскій государственный совѣтъ, по силѣ полномочія, даннаго ему высочайшимъ повелѣніемъ отъ 12-го с. м., и вида, что дальнѣйшее существованіе градской стражи несовмѣстно съ конституціею и предстоящимъ сформированіемъ гражданской гвардіи, положилъ распустить корпусъ помянутой стражи, и въ слѣдствіе того, повелѣваетъ немедленно сдать начальству гражданской гвардіи оружіе и все, принадлежавшее тому корпусу. Далѣе, та же газета объявляетъ, что государственный совѣтъ назначилъ комиссію для сочиненія регламента гражданской гвардіи и другую для составленія закона о книгопечатаніи. Вообще, государственный совѣтъ ревностно занимается приведеніемъ въ дѣйствіе предложенныхъ реформъ. Герцогская фамилія находится въ Герцогствѣ Моденскомъ.

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 30 Сентября.

Здѣсь обнародованы слѣдующія королевскія постановленія: первое о продажѣ имѣній, принадлежащихъ богоугоднымъ заведеніямъ, неприносящихъ и двухъ процентовъ дохода; второе, о приостановленіи продажи духовныхъ имѣній, а третье, о разрѣшеніи продажи общественныхъ имуществъ и о пошлинахъ, слѣдующихъ въ казну.

— Обнародовано королевское постановленіе о преобразованіи гражданского управленія въ королевствѣ. Число совѣтниковъ Королевы, вмѣсто 30 ти, уменьшено до 20-ти. Вмѣсто Г. Вега назначенъ секретаремъ Королевы генералъ Галлаго.

— Г. Пачеко отправился третьяго дня въ Римъ, для занятія поста посланника при папскомъ дворѣ. Правительствомъ получено было прежде того извѣстіе, что Папа намѣренъ на предстоящей консисторіи утвердить всѣхъ тѣхъ, Королевою возведенныхъ въ епископскій санъ, о коихъ акты препровождены были въ Римъ за мѣсяць предъ симъ.

— Вечорай зjechał tu sławny kaznodzieja francuzki, Ojciec Lacordaire, i wysiadł w klasztorze Dominikańskim.

Neapol, 18 września.

Król kazał ogłosić publicznie, iż dla utrzymania porządku i dla dobra swoich poddanych, posłał do Abruzzo oddział wojska, złożony z piechoty, artylleryi i pięciu szwadronów jazdy, pod dowództwem Jenerała Carraba. Druga kolumna wojska wyruszyła wieczoraj do obwodu Kapitanatu; w związku z nią, dwa szwadrony żandarmów, posłane zostały na granicę obwodów: Bari i Lecce; trzeci oddział, pod dowództwem Podpółkownika Hr. Curtofiano, składający się z dragonów, strzelców i półbaterii polowych dział, udał się do obwodu Molize.

— Spokojność we wszystkich okręgach i gminach Kalaabrii została przywróconą, co po większej części przypisać należy gorliwości wojska, pod dowództwem dzielnego Jenerała Nanziantę, który poraziwszy naczelnika powstańców Romco przy Gerace, zwrócił się przeciw gminom Bianco, Bovalino, Ardore, Staiti i Roguella, które mniej więcej miały udział w powstaniu i ukryły zbiegów po bitwie. O skutkach tego obrotu niema dotychczas pewnych wiadomości, chociaż doniesiono było przez telegraf, że obaj Romeowie, naczelnicy powstania, — (jeden zabity, drugi wzięty w niewolę) — dostali się w moc królewskiego wojska. W Gerace pojmano obu przywódców tamecznego powstania, Verducci i Bello. Niestety wielu bogatych i znakomitych obywateli Kalabryjskich, zamieszanych też jest w powstaniu.

— Poseł Rossyjski, Hrabia Chreptowicz, przybył tu z Marsylii.

Florenca, 28 września.

Przed kilku dniami, Minister spraw wewnętrznych, kawaler Pauer, niespodzianie podał się do dymisji i został uwolniony ze służby. Następcą jego mianowany Margrabia Rudolfi, człowiek z wysokim kształceniem i szlachetnym sposobem myślenia. Między ludźmi, idącymi drogą postępu, imię jego znajome jest z najlepszej strony, nie tylko w Toskanii ale i za granicą. Posiada on zupełną ufność swojego Monarchy i powszechny szacunek publiczności; przetoż wyniesienie jego na tę dostojność, tak ważną w obecnych okolicznościach, może być uważane za najpomysłajszы wypadek dla całej Toskanii.

Lukka, 17 września.

W dzisiejszym numerze tutejszej urzędowej Gazety ogłoszono następujące postanowienie Rejencyi: „Rada Stanu, na mocy pełnomocnictwa, nadanego jej Najwyższym rozkazem z d. 12 września, i widząc, że dalsze istnienie Straży Miejskiej, nie zgadza się z ustawą i mającym nastąpić utworzeniem gwardyi obywatelskiej, postanowiła, rozwiązać korpus pomienionej Straży, i w skutek tego rozkazu, aby wszelka broń i sprzęty należące do tego korpusu, oddane były natychmiast w ręce zwierzchności gwardyi obywatelskiej.“ — Daléj taż gazeta donosi, że Rada Stanu wyznaczyła Komisją dla ułożenia regulaminu gwardyi obywatelskiej, i drugą, dla ułożenia prawa o druku. W ogólności, Rada Stanu zajmuje się gorliwie przywiezieniem do skutku zamierzonych reform. Familia Xiążęca znajduje się w księstwie Modenskiem.

HISZPAŃJA.

Madryt, 30 września.

Ogłoszono tu trzy ważne postanowienia Królowej: piérwsze poleca sprzedaż dóbr, należących do zakładów dobroczynnych, które nie przynoszą, w stosunku swęj wartości, dwóch od sta. Drugie coła zawieszenie sprzedaży dóbr klasztornych, trzecie zaś upoważnia gminy do sprzedawania swych własności i określa nżycie summ, jakie z tego powodu do kass wpłynąć mają.

— Mocą postanowienia Królowej ma być na nowo uorganizowany cywilny zarząd królestwa. Liczba radców Królowej, zmniejszona została z 30 na 20. W miejsce P. de la Vega, Jenerał Gallago mianowany został tajnym sekretarzem Królowej.

— P. Pacheco wyjechał onegdaj do Rzymu dla objęcia posady Posła przy Stolicy Apostolskiej. Rząd otrzymał był poprzednio wiadomość, że Papież zamierza na przyszłym konsystorzu prekonizować tych wszystkich, przez Królowę hiszpańską mianowanych Biskupów, których akta w przeszłym miesiącu do Rzymu przesłane zostały.

— Говорятъ, что генералъ Нарвазъ, вслѣдствіе объясненія съ министромъ иностранныхъ дѣлъ; отказался отъ званія посланника при Парижскомъ дворѣ; но министры отвѣчали ему, что Королева не согласна на увольненіе его; отъ сей должности.

— Эспартеро ожидаютъ къ 10 или 12 числу. 10 числа тезоименитство Королевы. Говорятъ, что въ этотъ день Е. В. будетъ жаловать награды военнымъ и гражданскимъ лицамъ.

— Генерала Прима, на котораго возложено важное порученіе, всякій день ожидаютъ въ Мадридѣ.

— Генералъ Исидоръ Але возведенъ въ званіе герцога Бергацы.

— Отъ генерала Кончи получено извѣстіе, что по принятымъ имъ мѣрамъ, вся Ка алонія, въ теченіе Октября мѣсяца, совершенно очищена будетъ отъ монтемольскихъ шаекъ.

— Въ *Echo del Comercio* сообщаютъ, что на Канарскихъ островахъ производятъ такіа вооруженія, какъ бы опасались нападенія непріятелей.

4 Октября.

(Телеграфическая депеша). Королева Изабелла утвердила новый кабинетъ, составъ коего слѣдующій: генералъ Нарвазъ, предсѣдатель кабинета и министръ иностранныхъ дѣлъ; г-нъ Орландо, министръ финансовъ; г-нъ Сарториусъ, народнаго просвѣщенія; г-нъ Росъ де Олано, внутреннихъ дѣлъ; г-нъ Кордова, военный министръ. Образованіе новаго кабинета обнародовано королевскимъ постановленіемъ въ официальной газетѣ отъ 4 Октября. Въ Мадридѣ господствовало спокойствіе.

— *Journal des Débats* сообщаютъ, что испанскій кабинетъ, при самомъ вступленіи въ управленіе дѣлами, созвалъ кортесовъ къ 15 Ноября.

ГРЕЦІЯ.

Аины, 26 Сентября.

Третьяго дня было погребеніе умершаго предсѣдателя кабинета Иоанна Коллетти, съ давно-невиданнымъ великолѣпіемъ. Обрядъ этотъ продолжался шесть часовъ. Впереди шло многочисленное духовенство, потомъ придворные, сенатъ, палата депутатовъ, чиновники и бесчисленное множество народа. Министры сопровождали гробъ, обитый голубымъ бархатомъ, а кавалеры большого креста несли ордена покойнаго. По отпѣти тѣла въ церкви св. Ирины, офицеры на рукахъ отнесли гробъ на кладбище, лежащее за городомъ, сопровождаемые всѣмъ похороннымъ corteжемъ. После пушечныхъ выстрѣловъ, внезапно поднялась ужасная буря, а громовые раскаты и удары молніи на небѣ, окончили этъ печатный обрядъ на землѣ.

— По случаю кончины перваго министра Коллеттиса, Его Величество Король, чувствуя потерю этого мужа, приказалъ наложить во всемъ государствѣ пятидневный трауръ.

— Деліони назначенъ президентомъ сената, а французъ, другъ грековъ, полковникъ Грельяръ, директоромъ отдѣленія, по военному министерству.

— Теодоръ Гривасъ отвезенъ въ Янину, а его свита обратилась къ милости Короля. Въ Греціи не было дальнѣйшихъ безпокойствъ. 1,200 человекъ, подъ начальствомъ Гардикіоти Гриваса, заняли Фивы — пунктъ, гдѣ сходятся дороги отъ сѣверныхъ предѣловъ къ столицѣ; 1000 человекъ занимаютъ Фтиотисъ.

— Турецкій агентъ Османъ-Эфендѣй, выѣхавъ вчера, 20 с. м., Порты, не смотря на ноту 21 Августа, препровожденную посланникамъ иностранныхъ державъ, въ коей требуетъ отъ Греціи удовлетворенія, предписала начальству какъ можно лучше обходиться съ Греками.

— Англія снова требуетъ уплаты займа, за которой она поручилась. Кабинетъ отвѣчалъ на это, что казна истощена и что заплатить не можетъ.

— Мовіа, że Jeneral Narvaez, w skutku mianej rozmowy z Ministrem spraw zagranicznych, złożył posadę poselską przy dworze Paryzkim, Ministrowie jednak odpowiadzieli mu, że Królowa nie chce się przychylić do jego prośby.

— Espartero spodziewany jest 10 lub 12 b. m. Dnia 10-go przypada rocznica urodzin Królowej; mówią, że w tym dniu rozdane będą nagrody tak cywilnym jako też i wojskowym.

— Jeneral Prim, któremu mają być poruczone ważne obowiązki, oczekiwany jest codziennie w Madrycie.

— Jeneral Izidor Alaix, mianowany został Xięciem Bergacy.

— Jeneral Concha donosi, że środki, które w tej chwili przedsięwziął, uwolnią zupełnie w Październiku Katalonię od band Montemolińskich.

— *Echo del Comercio* donosi, że na wyspach Kanaryjskich czynią takie uzbrojenia, jakby się obawiano napadu nieprzyjaciół.

Dnia 4 października

(Wiadomość telegraficzna). Królowa Izabella mianowała nowy gabinet, którego skład jest następujący: Prezes Rady i Minister spraw zagranicznych, Jeneral Narvaez; Minister skarbu, P. Orlando; spraw wewnętrznych, P. Sartorius; oświecenia publicznego, P. Ros de Olano; wojny, P. Cordova. Postanowienie królewskie, tworzące nowe ministerstwo, ogłosiła dzisiejsza Gazeta rządowa. Madryt używał najzupełniejszej spokojności.

— *Journal des Debats* donosi, iż pierwszym czynem terazniejszego gabinetu hiszpańskiego, jest zwołanie Kortezów na dzień 15-ty Listopada.

ГРЕСУА.

Атены, 26 września.

Dnia 18-go odbył się tu pogrzeb zmarłego Prezesa Ministrów, Jaua Kolettis, z przepychem od niepamiętnych czasów niewidzianym. Obrzęd ten trwał sześć godzin. Naprzód postępowało nader liczne duchowieństwo, dalej w wielkich mundurach, Senat, Izba Deputowanych, urzędnicy i niezliczone tłumy ludu. Ministrowie otaczali trumnę, wybitą niebieskim axamitem, tkanym srebrem, a kawalerowie wielkiego krzyża nieśli orderzy zmarłego. Po udzielonem błogosławieństwie zwłokom umarłego w cerkwi św. Ireny, oficerowie zanieśli je na swém ręku na cmentarz za miastem leżący. Cały orszak postępował na to miejsce wiecznego spoczynku. Po salwach artylleryi, powstała nagle straszliwa burza, a łoskot grzmotów i piorunów na niebie zakończył ten smutny obrzęd na ziemi.

— Król, dotknięty bolesną stratą wielkiego Ministra i prawnego męża, kazał po zgonie Jana Kolletti przywdziać w całym kraju pięć-dniową żałobę.

— P. Velijonnis mianowany został Prezesem Senatu, a francuzki przyjaciel Greków, Półkownik Graillard, Dyrektorem wydziału w ministerstwie wojny.

— Teodor Grivas odprowadzony został do Janiny, a orszak jego zdał się na łaskę Królewską. W Grecyi nie zaszły żadne dalsze buntownicze poruszenia; 1,200 ludzi pod dowództwem Gardikiotisa Grivas zajęły Teby, punkt, gdzie się schodzą gościńce od granicy północnej do stolicy, a 1,000 ludzi osadziło m. Phthiotis.

— Agent turecki, Osman-Effendi, odjechał ztąd 20 b. m. Porta, mimo noty przesłanej pod dniem 21 Sierpnia Posłom mocarstw zagranicznych, w której domaga się zadosyć-uczynienia od Grecyi, rozkazała wszystkim swoim władzom, obchodzić się jak najłagodniej z poddanymi Grecyami.

— Anglia żąda znowu płaty zaręczonej przez nią raty pożyczki. Gabinet miał jej na to odpowiedzieć, że skarbu jest wypróżniony, i że nie zapłacić nie może.